

THE RELATIONSHIP BETWEEN EMOTIONAL INTELLIGENCE AND ACADEMIC PERFORMANCE OF YOUNG SCHOOL-AGED PUPILS
RELAȚIA DINTRE INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ ȘI PERFORMANȚA ACADEMICĂ A ELEVILOR DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ

IURCHEVICI Iulia, PhD, associate professor, „Ion Creangă” State Pedagogical University of Chisinau

<https://orcid.org/0009-0005-4368-3926>

Abstract. This article aims to reveal the role of emotional intelligence in achieving academic success. Although much research has explored the relationship between these two variables, few studies have focused on early school age. Through the empirical study presented in this article, we sought to answer the question: Does emotional intelligence influence the academic performance of primary school students? The analysis of the obtained results allowed us to answer this question affirmatively, as we found a direct proportional relationship between emotional intelligence and the academic performance of primary school students. Subjects who had a low level of expressing and appreciating their own and others' emotions also showed a low level of using emotions in solving school problems. The academic performance of students increased following a psychological intervention program aimed at developing and capitalizing on their emotional intelligence.

Rezumat. Acest articol vizează dezvăluirea rolului inteligenței emoționale în obținerea succesului școlar. Deși sunt multe cercetări care au urmărit relația dintre aceste două variabile, puține dintre ele au fost realizate la vârsta școlară mică. Prin studiul empiric expus în acest articol am căutat să răspundem la întrebarea: Influențează inteligența emoțională performanțele academice ale elevilor din ciclul primar? Analiza rezultatelor obținute ne-a permis să răspundem afirmativ la întrebarea înaintată, întrucât am constatat o relație de proporționalitate directă între inteligența emoțională și performanțele academice ale elevilor din ciclul primar. Subiecții care au avut un nivel scăzut al exprimării și aprecierii emoțiilor proprii și ale celorlalți au prezentat și un nivel scăzut al utilizării emoțiilor în soluționarea problemelor de ordin școlar. Performanța academică a elevilor a crescut în urma parcurgerii unui program de intervenție psihologică orientat spre dezvoltarea și valorificarea inteligenței emoționale a acestora.

Keywords. students of small school age, general intelligence, emotional intelligence, academic performance, psychological intervention program aimed at developing students' emotional intelligence.

Cuvinte cheie. elevi de vârstă școlară mică, inteligență generală, inteligență emoțională, performanță academică, program de intervenție psihologică orientat spre dezvoltarea inteligenței emoționale a elevilor.

Introducere

Inteligența emoțională a devenit un fenomen intens cercetat de oamenii de știință din diverse domenii, având implicații semnificative în multiple aspecte ale vieții umane. Inteligența emoțională se referă la capacitatea unei persoane de a înțelege, gestiona și utiliza propriile emoții în mod eficient, precum și la abilitatea de a naviga în relațiile sociale și de a comunica eficient cu ceilalți, adaptându-și comportamentul

în funcție de persoană și de context. În domeniul psihologiei, cercetătorii au fost din ce în ce mai interesați să înțeleagă impactul inteligenței emoționale asupra sănătății mintale, relațiilor și succesului general în viață. Numeroase studii au analizat legăturile dintre inteligența emoțională și rezultatele în diverse domenii, precum educația, munca, sănătatea și leadershipul.

Cu referire la educație, mult timp, inteligența cognitivă a primat în fața celei emoționale în modul în care copiii au fost educați. În prezent, specialiștii confirmă faptul că inteligența emoțională joacă un rol fundamental în formarea și dezvoltarea unor copii deștepți, fericiți și de succes. Învățătorii și părinții au fost permanent interesați de succesul academic și de adaptarea socială a copiilor, atât în cadrul școlii cât și în afara acesteia. Însă, doar recent cercetătorii au realizat că viața emoțională a copilului are un impact semnificativ asupra acestor două aspecte. Pentru ca elevii din clasele primare să depășească mai ușor problemele emoționale, cadrele didactice și părinții trebuie să găsească noi metode și resurse de a le dezvolta capacitățile, în special inteligența emoțională, care este o achiziție valoroasă pe care se pot baza oricând în viitor.

Impactul semnificativ al inteligenței emoționale asupra succesului școlar al elevilor este susținut de cercetările realizate de Marc Brackett [3], Susan David [10], Alicia Lieberman [15], Richard Boyatzis [2], Jerrell C. Cassady [5], și Joseph Ciarrochi [7]. Acești cercetători au contribuit la înțelegerea complexității relației dintre inteligența emoțională și stresul asociat mediului școlar, oferind perspective importante asupra modului în care abilitățile emoționale pot influența modul în care elevii fac față presiunii academice și sociale. Alte cercetări, precum cele ale lui John D. Mayer și Peter Salovey [19], Daniel Goleman [14], Joseph A. Durlak, Roger Weissberg, Allison B. Dymnicki, Rebecca D. Taylor, și Kriston B. Schellinger [12], au examinat pe scară largă relația dintre inteligența emoțională și calitatea relațiilor interpersonale ale elevilor. Rezultatele acestor studii au evidențiat faptul că inteligența emoțională facilitează relațiile interpersonale sănătoase, ceea ce poate avea un impact pozitiv asupra mediului de învățare. Elevii cu abilități bune de comunicare, empatie și cooperare beneficiază de relații mai bune cu profesorii și colegii, influențând pozitiv colaborarea în proiecte școlare și atmosfera generală în clasă.

Inteligența emoțională poate influența nivelul de motivație și perseverență al elevilor, precum și succesul lor pe termen lung. Această idee este susținută de studiile Angelei Duckworth [11], care a explorat relația dintre "grit" (perseverența și pasiunea pe termen lung pentru obiective) și inteligența emoțională, evidențiind importanța abilităților sociale și emoționale în eforturile de a atinge obiectivele. De asemenea, studiile Carolinei Adams Miller și Michael B. Frisch [1], care au investigat conexiunile dintre inteligența emoțională și realizarea obiectivelor personale, inclusiv motivația și perseverența în fața provocărilor, sunt relevante. Paul Tough [28] a explorat factorii care contribuie la succesul academic și social al copiilor, subliniind importanța trăsăturilor precum perseverența și motivația, care sunt strâns legate de inteligența emoțională. Carol Dweck [13] a examinat relația dintre abilitățile emoționale și motivația perseverenței în învățare. Daniel Goleman [14], în cartea sa "Inteligența emoțională", a subliniat importanța acesteia în dezvoltarea motivației, autocontrolului și perseverenței în fața dificultăților.

Travis Bradberry și Jean Greaves, autorii cărții "Emotional Intelligence 2.0" [4], precum și o parte din cercetătorii amintiți mai sus - Richard Boyatzis, Marc Brackett, Daniel Goleman, John D. Mayer și Peter Salovey - s-au preocupat și de înțelegerea relației dintre inteligența emoțională și autoconștientizarea elevilor, oferind date și cadre teoretice care ajută la conturarea practicilor educaționale și a intervențiilor destinate dezvoltării competențelor emoționale în rândul elevilor.

O altă temă care a suscitat interesul experților în domeniul psihologiei și educației este contribuția inteligenței emoționale la dezvoltarea rezilienței elevilor. Rezultatele studiilor lui Susan David, Carol Dweck, Angela Duckworth și Richard Boyatzis arată că elevii care pot să-și gestioneze eșecurile și să învețe din experiențele negative sunt mai predispuși să depășească obstacolele și să se adapteze la noile provocări academice.

După cum vedem, există multe cercetări care au urmărit inteligența emoțională în relație cu performanțele academice, creativitatea, succesul social și agresivitatea. Însă, puține dintre acestea au fost realizate la vârsta școlară mică. Scopul cercetării de față constă în determinarea influenței inteligenței emoționale asupra performanței academice a elevilor din ciclul primar.

Material și metodă

Eșantionul cercetării: În calitate de respondenți în cadrul experimentului de constatare au fost incluși 30 de elevi din clasa a IV-a ai Liceului Teoretic George Călinescu din mun. Chișinău. La realizarea testului au participat toți cei 30 de elevi. Formarea eșantionului de subiecți a fost realizată în conformitate cu scopul și obiectivele cercetării și cu acceptul părinților.

Experimentul psihopedagogic s-a desfășurat în trei etape: în prima etapă am examinat raportul dintre inteligența emoțională, inteligența generală a elevilor și reușita lor la învățătură; în cea de-a doua etapă am intervenit cu un program de intervenție psihologică în vederea sporirii gradului de dezvoltare a inteligenței emoționale; iar în etapa a treia am evaluat eficiența programului formativ și am demonstrat prin date concrete că inteligența emoțională influențează performanța academică a elevilor de vârstă școlară mică.

Pentru realizarea demersului experimental, în acord cu scopul, obiectivele și ipoteza cercetării, am aplicat următoarele metode și tehnici de culegere a materialului factologic: testul de determinare a nivelului de inteligență emoțională (variante pentru copii, adaptată de Mihaela Roco după varianta pentru adulți a lui Bar-On și Goleman) [22], testul de inteligență generală Matricile Progresive RAVEN (variante color pentru copii) [9], analiza documentației școlare [16], convorbirea [6], observarea [8], experimentul psihopedagogic [16], precum și metode statistice de prelucrare a datelor.

Rezultate și discuții

Pentru a realiza scopul și obiectivele propuse și a verifica ipoteza cercetării, am aplicat metodele de culegere a datelor factologice menționate anterior. În urma măsurării variabilei inteligență emoțională, am constatat că majoritatea respondenților, 43,3%, au demonstrat un nivel mediu de inteligență emoțională. Aceasta sugerează că subiecții își controlează emoțiile, dar nu sunt capabili să le utilizeze eficient în situații critice, deoarece le lipsește înțelegerea implicațiilor sociale

ale emoțiilor și sentimentelor, monitorizarea emoțiilor în raport cu sine și cu ceilalți, încurajând emoțiile negative și moderându-le pe cele pozitive.

30% dintre elevi au atins nivelul de peste mediu de inteligență emoțională, indicând o abilitate superioară de a recunoaște și gestiona propriile emoții și sentimente, precum și pe cele ale altora, mai bine decât cei cu un nivel mediu. Acești elevi cunosc momentul și modul de exprimare a emoțiilor și recunosc necesitatea de a le controla atunci când este necesar, dând curs sau detașându-se de o emoție în mod adecvat.

27,6% dintre respondenți au demonstrat un nivel sub medie al inteligenței emoționale, indicând o slabă identificare a emoțiilor și o recunoaștere deficitară a emoțiilor în limbaj și comportament. Aceasta sugerează o incapacitate de a apela la emoții pentru a le ajuta și informa gândirea, rațiunea și procesul de luare a deciziilor și rezolvare a problemelor. Astfel, aceștia nu pot utiliza emoțiile pentru a stabili o legătură empatică sau relații cu ceilalți. Niciun elev din cei 30 implicați în cercetare nu a atins nivelul excepțional al inteligenței emoționale. Datele analizate sunt comprimate în Figura 1.

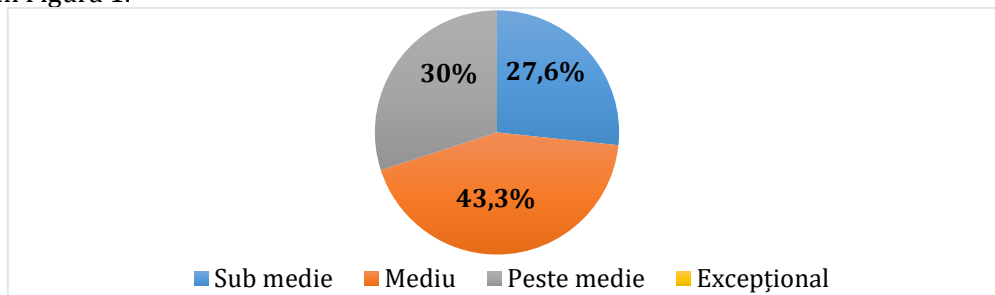

Figura 1. Nivelul inteligenței emoționale a subiecților cuprinși în cercetare

Rezultatele testului au arătat că subiecții cu un nivel scăzut al aprecierii și exprimării emoțiilor proprii și al aprecierii emoțiilor trăite de alții prezintă un nivel scăzut al utilizării emoțiilor în soluționarea problemelor. Aceasta indică necesitatea de a interveni pentru a spori nivelul de dezvoltare a inteligenței emoționale a elevilor, pe dimensiunile: aprecierea și exprimarea emoțiilor, controlul emoțiilor și utilizarea emoțiilor în soluționarea problemelor.

În introducerea acestui articol am prezentat rezultatele cercetărilor care demonstrează că inteligența emoțională este un factor esențial în obținerea performanțelor școlare. Următorul pas, în vederea verificării ipotezei și atingerii scopului cercetării, a fost determinarea performanțelor academice ale subiecților. Performanța școlară se distribuie pe un continuum între succes (performanță de nivel înalt) și insucces (nivel insuficient de performanță). Progresul școlar exprimă aprecierea rezultatelor obținute și a evoluției situației la învățatură a elevului, raportate la performanțele anterioare. În învățământul primar, evaluarea rezultatelor învățării este criterială și se efectuează prin descriptori. Obiectivul principal al evaluării criteriale este îmbunătățirea rezultatelor obținute individual sau în grup, contribuind la motivarea pentru învățare și la (auto) corectarea greșelilor, astfel contribuind la dezvoltarea personalității școlarului mic [27, p.159].

Pentru a constata performanțele academice ale elevilor, am analizat informațiile din catalogul clasei. Performanțele elevilor sunt notate în acest document

școlar prin descriptori și calificative, fiecare desemnând un anumit grad al realizării [17, p. 13-14]. În cercetarea de față, performanțele academice sunt reprezentate de media generală a calificativelor pe două semestre ale anului școlar 2022-2023. Analizând conținutul catalogului școlar, am identificat că 12 elevi au calificativul „Foarte bine”, 15 elevi au calificativul „Bine”, iar 3 elevi au calificativul „Suficient”. Datele sunt reflectate în Figura 2.

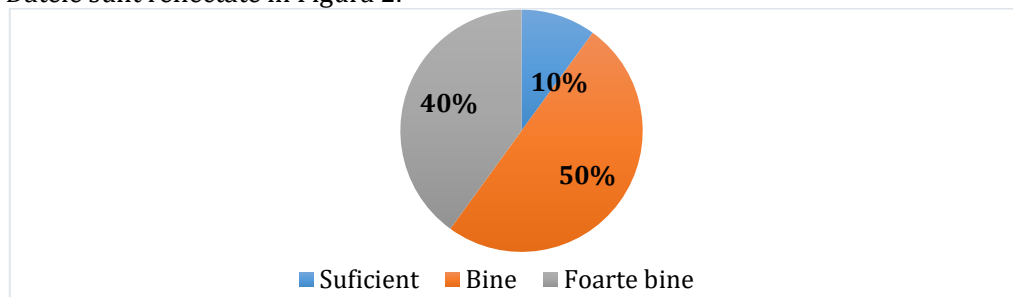

Figura 2. Performanțele academice ale elevilor

Datele din Figura 2 arată că, în general, elevii cuprinși în cercetare au performanțe academice bune și foarte bune, care, raportate la standardele pregătirii școlare, prezintă succes școlar și, implicit, dezvoltarea personalității, indicând faptul că elevii au reușit să-și formeze un repertoriu de competențe în acest interval de timp (an școlar).

Performanța școlară nu este posibilă în absența unui anumit nivel de inteligență generală. Savantul Nicolae Silistraru remarcă: „Cunoașterea înseamnă aplicare, utilizare, identificare și rezolvare de probleme; o cunoaștere teoretică, disociată de capacitatea de a acționa și de a aplica, nu este de ajuns pentru a produce asimilarea de cunoștințe” [25, p.5]. Astfel, inteligența este o coordonată valorică a performanței și, din acest considerent, a fost luată în calcul în cercetarea noastră.

Prelucrarea datelor experimentale privind coeficientul de inteligență generală a permis constatarea următoarei situații: 6,6%, adică 2 elevi, au atins nivelul sub mediu; 23,3%, adică 7 elevi, au atins nivelul mediu; 63,3%, adică 19 elevi, au atins nivelul peste mediu; iar nivelul mult peste mediu a fost atins de 2 elevi, adică 6,6%. Datele sunt reflectate în Figura 3.

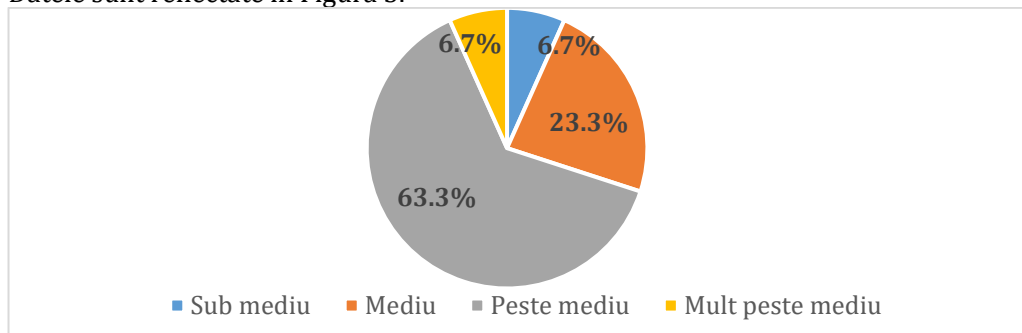

Figura 3. Nivelul inteligenței generale a elevilor cuprinși în cercetare

A. Neculau și U. Șchiopu definesc inteligența drept „activitate mentală complexă, flexibilă și mereu confruntată cu situații noi și probleme în care se folosește

memoria, rațiunea și cunoștințele disponibile” [26, p. 370]. După cum vedem, elevii au capacitatea „de a stabili legături și a face legături între legături”, așa cum remarcă P. Popescu-Neveanu în definiția sa dată inteligenței [21, p. 302]. Performanța școlară este strâns legată de inteligența generală. Omul inteligent este acela care obține prin gândirea sa maximum de rezultate, iar aceasta o putem confirma prin Figura 4.

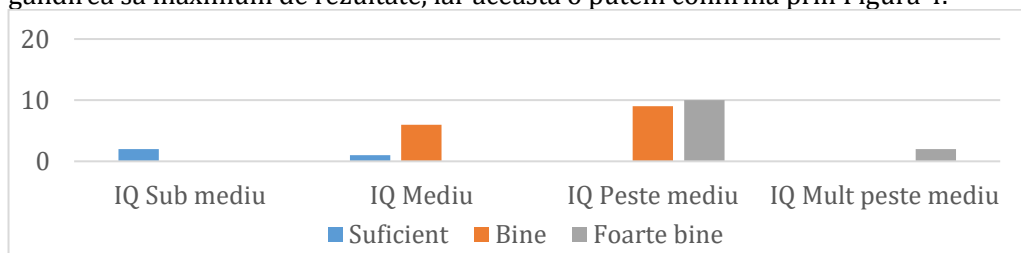

Figura 4. Relația dintre coeficientul de inteligență generală și performanțele academice ale elevilor

Inteligența academică, aptitudine care se raportează la gândirea logică și se dobândește în școli, și este evaluată prin coeficientul intelectual (IQ), nu poate fi considerată ca fiind opusul inteligenței emoționale, apreciată prin coeficientul emoțional (EQ), ci, mai degrabă, ele interacționează în mod dinamic atât la nivel conceptual, cât și în lumea reală. În mod ideal, susține L. E. Shapiro, „o persoană poate excela atât în ceea ce privește abilitățile cognitive, cât și cele sociale și emoționale” [24, p. 29]. D. Goleman, cel mai cunoscut autor în domeniul inteligenței emoționale, afirmă că în mod tradițional, puterea creierului este dată de IQ, dar cu cât lumea devine mai complexă, EQ trece pe primul plan [14].

Inteligența emoțională funcționează ca un catalizator în obținerea succesului, mai ales a succesului școlar, în conexiune cu alți factori care acționează complementar în acest sens. Așadar, nu putem aborda succesul sau insuccesul școlar fără a ne referi la particularitățile afective și volitive, ca aspecte corelate ale personalității. În cazul dificultăților școlare de natură emoțională, afirmă cercetătoarele T. Șova și D. Putină, există un blocaj în dezvoltarea afectivă a copilului, care dereglează raporturile elevului cu școala, generând un dezechilibru de natură predominant afectivă [27].

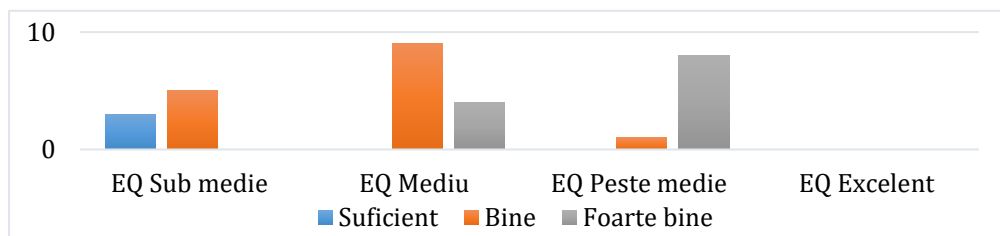

Figura 5. Relația dintre inteligența emoțională și performanțele academice ale elevilor

În vederea atingerii scopului cercetării, am analizat relația dintre nivelul inteligenței emoționale a elevilor cuprinși în cercetare și performanțele lor academice. Datele obținute de noi relevă faptul că elevii cu un nivel înalt al inteligenței emoționale au o performanță academică semnificativ mai bună decât cei cu un nivel scăzut al inteligenței emoționale. Prin capacitatea personală de identificare și gestionare

eficientă a propriilor emoții în raport cu scopurile (spre care sunt direcționate), elevii (care au acumulat cunoștințe) pot atinge rezultate favorabile, crescându-și performanța școlară. S-a constatat că inteligența emoțională și performanța școlară a elevilor sunt, în mare parte, într-o relație de interdependență. Aceasta se poate observa analizând Figura 5.

Analizând datele figurilor de mai sus, constatăm o corelație direct proporțională între nivelul inteligenței emoționale și cel al performanțelor academice, ceea ce semnifică faptul că copiii care sunt stăpâni pe sentimentele lor sunt mai relaxați și mai abili în rolurile sociale, beneficiind și pe plan cognitiv, având o atenție și o capacitate de învățare mai bună decât ceilalți. Datele obținute de noi sunt confirmate și de alte studii, precum cele realizate de A. Duckworth [11], C. Adams Miller [1], P. Tough [28], C. Dweck [13], unde se constată că inteligența emoțională poate influența nivelul de motivație și perseverență al elevilor, precum și succesul lor pe termen lung.

În următoarea etapă a cercetării noastre, am dorit să vedem dacă performanțele academice ale elevilor de vârstă școlară mică sporesc în urma creșterii nivelului de inteligență emoțională. Pentru a verifica această ipoteză, am implicat elevii într-un program de intervenție psihologică orientat spre dezvoltarea inteligenței emoționale și formarea abilităților de gestionare a emoțiilor, educarea trăsăturilor pozitive de voință și formarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți.

Programul a fost realizat în trei etape.

Etapă pregătitoare: crearea unui contact psihologic productiv între membrii grupului (1 ședință).

Etapă de bază: dezvoltarea inteligenței emoționale (8 ședințe).

Etapă de evaluare: evaluarea eficienței programului (1 ședință).

Ședințele s-au desfășurat în grup, cu o frecvență de 2 ședințe pe săptămână, fiecare având o durată de 50 de minute.

Structura ședințelor

Partea introductivă (stimulativă): crearea atmosferei de lucru și diagnosticarea stării participanților (8-13 min.), incluzând: a. Ritualul de începere „Dispoziția mea” – participanții aleg un simbol ce reprezintă dispoziția lor la moment și îl fixează pe Panoul dispoziției (tablă magnetică); b. Discuția inițială – stabilirea stării de spirit a participanților și actualizarea informațiilor studiate anterior; c. 1-2 energizante – exerciții de înviorare pentru a intra în atmosfera de lucru a grupului, devenind activi și pregătiți pentru activități.

Partea de bază (de lucru): realizarea obiectivelor ședinței (20-30 min.), folosind tehnici precum conversația, jocul, metafora, desenul, studiul de caz, tehnici de relaxare și feedback.

Încheierea: ieșirea din atmosfera ședinței (7-10 min.), incluzând: a. Exercițiul de relaxare sau tehnică de meditație – utilizate pentru diminuarea încordării și dezvoltarea resurselor suplimentare; b. Debriefing – discuție despre activitățile realizate și impactul lor asupra participanților; c. Ieșirea din activitatea desfășurată prin ritualul de încheiere „Dispoziția mea”; d. Tema pentru acasă – propusă nu la toate ședințele, destinată pregătirii materialelor necesare pentru următoarea ședință.

Pe parcursul programului, elevii și-au format și dezvoltat deprinderi de autocunoaștere și cunoaștere interpersonală; și-au îmbogățit cunoștințele despre emoții și caracteristicile lor; au învățat să își exteriorizeze emoțiile pozitive sau negative într-un mod constructiv și să le recunoască la ei și la ceilalți; și-au dezvoltat abilități de rezolvare a problemelor în cadrul unui grup; au învățat să fie empatici și respectuoși unii cu ceilalți; au învățat să coopereze și să ofere feedback, atât celorlalți cât și activității desfășurate.

La etapa de control a experimentului psihopedagogic, am urmărit eficiența programului de dezvoltare a inteligenței emoționale aplicând, repetat, Testul pentru inteligența emoțională (variantă pentru copii) [22, p.189-191] și analizând performanțele academice ale subiecților în semestrul al doilea. Măsurarea nivelului inteligenței emoționale după program a arătat următoarele rezultate: 16,6% (5 elevi) au avut un nivel sub medie, 50% (15 elevi) un nivel mediu, iar 33,3% (10 elevi) un nivel peste medie. Comparând aceste date cu nivelul inițial, am constatat îmbunătățiri observabile: numărul subiecților cu nivel mediu a crescut de la 43,3% la 50%, cei cu nivel peste medie de la 30% la 33,3%, iar cei cu nivel sub medie a scăzut de la 26,6% la 16,6%. Datele sunt reflectate în Figura 6.

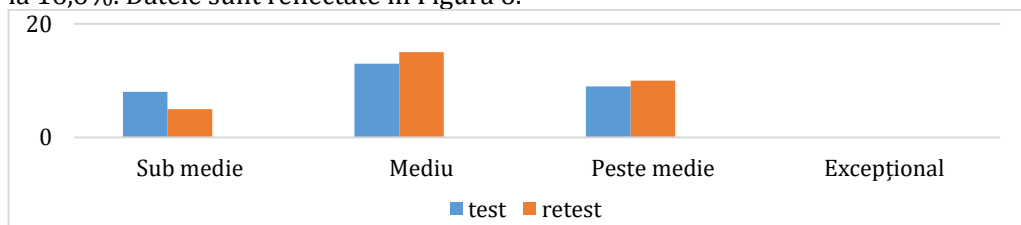

Figura 6. Nivelurile inteligenței emoționale a subiecților cuprinși în cercetare: test – retest

Pentru verificarea ipotezei, am analizat performanțele academice ale elevilor la finele semestrului al doilea. Datele din catalogul școlar arată că numărul elevilor cu calificativul „Foarte bine” a crescut de la 40% la 46,6%, cei cu „Bine” au rămas la 50%, iar cei cu „Suficient” au scăzut de la 10% la 3,3% (Figura 7).

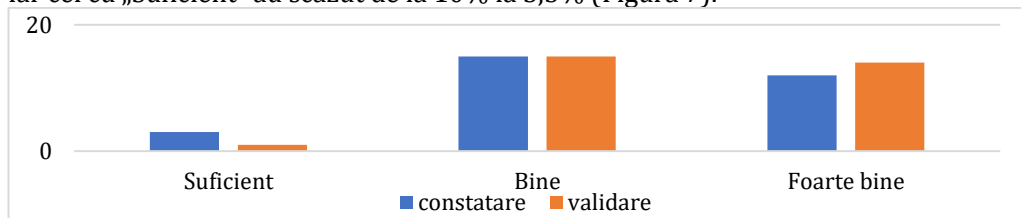

Figura 7. Performanțele academice ale elevilor: constatare – validare

Deși variația este modestă (6,6%), nivelul performanțelor academice ale elevilor a crescut. Aceste date ne permit să concluzionăm că dezvoltarea inteligenței emoționale poate oferi elevilor instrumente importante pentru a face față cerințelor academice și pentru a-și atinge potențialul maxim în cadrul școlii. Concluzia este întărită și de cercetările realizate de M. Maurer, M. A. Brackett și F. Plain [18]. Inteligența emoțională trebuie dezvoltată în școală pentru a ajuta copiii să-și îmbunătățească conștiința de sine și încrederea în sine, să-și controleze emoțiile și să-

și dezvolte empatia, ceea ce va duce la un comportament asertiv și o motivație puternică spre performanțe academice măsurabile.

Concluzii

Datele studiului empiric prezentat în acest articol, care a avut în vedere relația dintre inteligența emoțională și performanțele academice, ne-au permis să formulăm următoarele concluzii.

Relația de proporționalitate directă: între inteligența emoțională și performanțele academice ale elevilor din ciclul primar există o relație de proporționalitate directă. Copiii care își gestionează bine sentimentele, se simt în siguranță și sunt mai relaxați, beneficiază și în plan cognitiv, având o atenție și o capacitate de învățare superioare. Aceasta confirmă prima ipoteză a cercetării.

Impactul nivelului scăzut al exprimării și aprecierii emoțiilor: subiecții cu un nivel scăzut al exprimării și aprecierii emoțiilor proprii și ale celorlalți prezintă și un nivel scăzut al utilizării emoțiilor în soluționarea problemelor școlare.

Dezvoltarea inteligenței emoționale: inteligența emoțională poate fi dezvoltată și poate contribui la creșterea succesului școlar al elevilor de vârstă școlară mică. Concluzia se bazează pe analiza rezultatelor obținute de elevi după parcurgerea unui program de dezvoltare a inteligenței emoționale, care le-a facilitat eforturile de a-și spori randamentul școlar și calitatea vieții, asigurându-le astfel o șansă mai mare de a se adapta la cerințele mereu crescânde ale societății.

Importanța educației emoționale în școală: dezvoltarea și valorificarea inteligenței emoționale la elevii de vârstă școlară mică constituie baza construirii succesului școlar și social. Aceasta trebuie menținută activă pe tot parcursul anilor școlari. Școala nu trebuie să se axeze doar pe transmiterea cunoștințelor pentru dezvoltarea proceselor cognitive, ci și pe producerea de emoții și transmiterea de atitudini față de aceste conținuturi. Trăirile emoționale ale elevilor legate de conținuturi sunt importante pentru angajamentul în învățare și deciziile pe termen lung.

Rolul inteligenței emoționale: școala trebuie să acorde importanță și inteligenței emoționale a elevilor. Fără acest factor, elevii vor fi doar purtători de conținuturi, incapabili să definească problemele și să identifice soluții corecte, fără a putea valorifica aceste conținuturi și a se bucura de succes academic.

Astfel, rezultatele cercetării subliniază necesitatea integrării dezvoltării inteligenței emoționale în curriculumul școlar, pentru a sprijini dezvoltarea holistică a elevilor și pentru a le oferi un avantaj în viața academică și socială.

Bibliografie

1. ADAMS MILLER, C., FRISCH, M.B. *Creating Your Best Life: The Ultimate Life List Guide*. New York: Union Square & Co., 2021. 352 p. ISBN 9781454942603.
2. BOYATZIS, R.E. *The Behavioral Level of Emotional Intelligence and Its Measurement*. In: *Front. Psychol., Sec. Organizational Psychology*, 2018, Volume 9. [online] [Citat: 23.10. 2023]. Disponibil: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01438>.
3. BRACKETT, M. *Dă-ți voie să simți! Descătușează puterea emoțiilor pentru o dezvoltare sănătoasă a copiilor, a ta și a celor din jurul tău*. București: Editura TREI, 2020. 352 p. ISBN: 978-606-40-0779-7.

4. BRADBERRY, J., GREAVES, J. *Emotional intelligence 2.0*. San Diego: CA: TalentSmart, 2009. 255 p. ISBN10: 0974320625
5. CASSADY, J. C. Anxiety in the schools: Causes, consequences, and solutions for academic anxieties. In: *Handbook of Stress and Academic Anxiety: Psychological Processes and Interventions with Students and Teachers*. Springer International Publishing, pp. 13-30.
6. CAUC, I., MANU, B., PÎRLEA, D. *Metodologia cercetării sociologice. Metode și tehnici de cercetare*. București: Fundației România de Măine, 2004. 132 p. ISBN 973-582-824-3.
7. CIARROCHI, J., AKGUN, S. Learned resourcefulness moderates the relationship between academic stress and academic performance. In: *Educational Psychology*, 2003, volume 23 (3), pp. 287-294.
8. CHELCEA S. *Metodologia cercetării sociologice*. București: Economică, 2001. 656 p. ISBN 973-7282-03-3.
9. CISMARU C. *Testare psihologică. Note de curs*. [online] [Citat: 22.10. 2023]. Disponibil: https://www.academia.edu/14750058/TESTARE_PSIHOLOGIC%C4%82_I_NOTE_DE_CURS_PENTRU_UZ_INTERN.
10. DAVID, S. *Emotional Agility: Get Unstuck, Embrace Change, and Thrive in Work and Life*. Ohio: Avery, 2016. 288 p. ISBN 9781592409495.
11. DUCKWORTH, A. *Grit: Puterea pasiunii și a perseverenței*. București: Publica, 2016. 384 p. ISBN 9786067222982.
12. DURLAK, J. A., WEISSBERG, R., DYMNIKI, A.B., TAYLOR, R.D., SCHELLINGER, K.B. The Impact of Enhancing Students' Social and Emotional Learning: A Meta-Analysis of School-Based Universal Interventions. In: *Child Development*, 2011, volume 82, nr. 1, pp. 405-432.
13. DWECK, C.S. *Mindset*. București: Curtea Veche, 2017. 384 p. ISBN 9786065889576.
14. GOLEMAN, D. *Inteligența emoțională*. București: Curtea Veche, 2017. 529 p. ISBN 978-606-44-0072-7
15. LIEBERMAN, A. *Viața emoțională a copilului mic*. București: Editura Univers, 2022. 440 p.
16. LUNGU, V. *Psihodiagnostic. Ghid pentru studenți*. Chișinău: Universitatea de Stat din Tiraspol, 2014. 193 p. ISBN 978-9985-76-130-7
17. *Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar clasele I-IV*. Chișinău, 2019. [online] [Citat: 24.10.2023]. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/mecd_1-4_15.11.2019_site.pdf
18. MAURER, M., BRACKETT, M.A., PLAIN, F. *Emotional literacy in the middle school : a 6-step program to promote social, emotional and academic learning*. New York: Dude Pub., Port Chester, 2004. OCLC Unique Number/Identifier: 1409544281.
19. MAYER, J.D., SALOVEY, P. *Teoria inteligenței emoționale*. București: Ed. All, 1990. 198 p.
20. MAYER, J. D., SALOVEY, P., BRACKETT M. A. *Emotional Intelligence*. New York: DUDE Publishing, 2004. 329 p. ISBN 1-887943-72-2
21. POPESCU-NEVEANU, P. *Dicționar de psihologie*. București: Albatros, 1978. 784 p. [Citat: 11. 11. 2023]. Disponibil: https://www.academia.edu/20035170/Dictionar_de_psihologie_neveanu
22. ROCO, M. *Creativitate și inteligență emoțională*. Iași: Polirom, 2004. 248 p. ISBN 973-681-630-3
23. SALOVEY, P., SLUYTER, D. *Emotional Development and Emotional Intelligence: Educational Implications*. New York: Basic Books, 1997. 288 p. ISBN 978-0465095872

24. SHAPIRO, L. E. *Inteligenta emotională a copiilor. Jocuri și recomandări pentru un EQ ridicat*. Iași: Polirom, 2012. 292 p. ISBN: 978-973-46-2881-0
25. SILISTRARU, N., GLAVAN, A., TOPA, A. *Psihologia învățării eficiente la studenți*. [online] [Citat: 14.11. 2023]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/4-11_2.pdf
26. ȘCHIOPU, U. (coord.). *Dicționar de psihologie*. București: Albatros, 1978. 784 p.
27. ȘOVA, T., PUTINA, D. *Evaluarea în învățământ*. Suport de curs. Bălți: Tipografia din Bălți, 2017. 250 p. ISBN 978-9975-3184-0-2.
28. TOUGH, P. *Helping Children Succeed: What Works and Why*. Boston: Mariner Books, 2016, 144 p. ISBN-10 9780544935280